

Οι νέες ιδέες και τεχνολογίες είναι κυρίως προϊόν συλλογικής νοημοσύνης

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Οι διαδικασίες της σωρευτικής πολιτισμικής εξέλιξης επιτρέπουν να αναδύονται τεχνολογίες και τεχνικές

Συλλογικός ή ατομικός εγκέφαλος; Ποιος έχει μεγαλύτερο ειδικό βάρος, όσον αφορά τις νέες ιδέες, καινοτομίες και τεχνολογίες; Ο πρώτος, δηλαδή η κοινή νοημοσύνη και τα κάθε είδους δίκτυα όλης της κοινωνίας, απαντά μια νέα επιστημονική βρετανο-αμερικανική μελέτη.

Ο Μάικλ Μουθουκρίσνα, επίκουρος καθηγητής της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Λονδίνου (LSE), και ο Τζόζεφ Χένριχ, καθηγητής του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό *Philosophical Transactions of the Royal Society B*, της Βασιλικής Εταιρείας επιστημών της Βρετανίας.

Οι δύο ερευνητές, που αναλύουν διαχρονικά τον μηχανισμό της καινοτομίας στις ανθρώπινες κοινωνίες, επισημαίνουν ότι αρχικά οι πρόγονοί μας μιμούνταν άλλους πετυχημένους ανθρώπους που έβλεπαν γύρω τους: π.χ. έτρωγαν τα ίδια φαγητά ή

κυνηγούσαν με τα ίδια εργαλεία. Έτσι, στην πορεία, γίνονταν και οι ίδιοι πετυχημένοι, χωρίς κατ' ανάγκη να καταλαβαίνουν γιατί.

Όσο περνούσε ο καιρός, οι καινοτομίες αναδύονταν και συσσωρεύονταν μέσα από ένα ανακάτεμα ιδεών, τύχης και μικρο-βελτιώσεων. Σταδιακά, με το πέρασμα των γενεών, προέκυψε ο σημερινός πολύπλοκος κόσμος -η κοινωνία και η οικονομία της γνώσης- που θεωρεί βασικό συστατικό του την καινοτομία.

«Οι διαδικασίες της σωρευτικής πολιτισμικής εξέλιξης επιτρέπουν να αναδύονται τεχνολογίες και τεχνικές, τις οποίες κανένα άτομο δεν θα μπορούσε να δημιουργήσει από μόνο του, επειδή οι απομονωμένοι ανθρώπινοι εγκέφαλοι δεν είναι τόσο έξυπνοι», δήλωσε ο Μουθουκρίσνα.

Χαρακτηριστική, όπως είπε, είναι η περίπτωση των βιολόγων Κάρολου Δαρβίνου και Άλφρεντ Γουάλας, οι οποίοι, στα μέσα περίπου του 19ου αιώνα, είχαν την ίδια σε γενικές γραμμές νέα ιδέα, την εξέλιξη μέσω της φυσικής επιλογής. Όμως, αντί για ηρωικές μεγαλοφυίες, στην πραγματικότητα δεν ήσαν παρά προϊόντα του ίδιου πολιτισμικού περιβάλλοντος, διαβάζοντας τα ίδια βιβλία και ταξιδεύοντας σε εξίσου απομονωμένα μέρη.

Σύμφωνα με τη νέα μελέτη, όσο κι αν η ατομική νοημοσύνη ποικίλει από άνθρωπο σε άνθρωπο, ο συλλογικός εγκέφαλος κάνει πιο έξυπνο κάθε επιμέρους ανθρώπινο εγκέφαλο. Αυτό, εν μέρει, εξηγεί γιατί οι επιδόσεις στα τεστ νοημοσύνης (IQ) αυξάνονται εντυπωσιακά με το πέρασμα του χρόνου.

Οι Μουθουκρίσνα και Χένριχ θεωρούν ότι ο ρυθμός καινοτομιών σε μια χώρα επηρεάζεται σημαντικά από τους εξής παράγοντες:

-Τον βαθμό κοινωνικών διασυνδέσεων, καθώς όσο περισσότερα ανακατεύονται άτομα με διαφορετικά υπόβαθρα και κουλτούρες, τόσο πιθανότερο είναι να αναδυθούν νέες ιδέες.

-Την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών μετάδοσης της γνώσης, μέσα από το σχολείο, τα βιβλία, το διαδίκτυο κ.α., ώστε οι γνώσεις να διαχέονται ευρύτατα και γρήγορα.

-Την ανεκτικότητα της κοινωνίας στο διαφορετικό, καθώς κάτι τέτοιο ενθαρρύνει τους καινοτόμους και δημιουργεί ένα «δίκτυο» ασφαλείας σε περίπτωση αποτυχίας.

«Για να είναι κανείς καινοτόμος, καλύτερα να είναι κοινωνικός, παρά έξυπνος. Αν θέλεις να είσαι πιο δημιουργικός, το καλύτερο που έχεις να κάνεις, είναι να μιλάς με ανθρώπους που διαφωνούν μαζί σου», δήλωσε ο Μουθουκρίσνα.

Πηγή: [.newsbeast.gr](https://www.newsbeast.gr)